

Austatavad ettevõtjad, mu daamid ja härrad, head sõbrad.

Seekord jagame ettevõtlusauhindu teistsuguses õhkkonnas kui kahel eelmisel aastal. Tuju siin saalis on veidi parem ja lootusrikkam.

Kriisi kiuste ellu jäänud ja hakkama saanud ettevõtjaid on rohkem, kui aasta-kaks tagasi kardeti. Nad on tugevamad ja nende sihid selgemad.

Täna on Eesti langusest väljas. Majandus tervikuna kasvab, tööpuudus kahaneb, maksud laekuvad riigi ja omavalitsuste eelarvesse.

Riik ja ühiskond toimivad kõigi raskuste ja tagasilöökide kiuste.

Ometi on õigus ka neil, kelle sõnul pole majanduskeskkonna kosumist veel laialdaselt tunda.

Seepärast suhtutakse teatud skepsisega ka neisse, kes juba praegu kriisi lõppu ja uue tõusu algust kuulutavad.

Sisetarbimise kasvust me veel kõnelda ei saa. Ebakindlus tuleviku ees on küll leevenemas, kuid pole kaugelki veel kadunud.

Pankade valmisolek ettevõtetele uusi laene anda ja seeläbi majandust hoogustada on tagasihoidlik.

Majanduskeskkonna paranemisele on andnud tõuke ekspordi kasv. Eestil läks hästi, et meie toodangu siht-turud kriisist suhteliselt kiiresti taastusid.

Siiski kutsun kõiki veidi mõtlema enne, kui nimetame Eestit ekspordiriigiks. See pole nii lihtne.

Meie senine ajalugu näitab, et viimase buumi ajal kasvasid odava laenuraha toel mitte ainult tööhõive ja eksport, vaid ka jooksevkonto defitsiit.

See annab – tõsi küll, pigem kõverpeeglis – võimaluse nimetada meid ka impordiriigiks.

Buum tõi kaasa küll tööhõive kasvu, kuid plahvatuslikult suurenesid ka tarbimine ja import. Siis loodud odavad töökohad osutusid languse ajal liigseteks.

Seepärast ei tohigi me taga nutta aega, kui SKT kümneprotsendine kasv ja odav laenuraha halvasid kaine mõtlemise.

Me ei saa näha Eesti majandusliku edu eeldustena asju, mis 21. sajandi hakul siin maailma nurgas enam ei kehti.

Odav tööjõud, väikese lisaväärtusega allhanketöö ja Venemaa turg pole see paleus, mille poole püüelda.

Eesti ei vaja erisuhteid ühegi riigi ega turuga, sest oleme ise ligi 500 miljoni elanikuga ostujõulise turu osalised.

Seal, aga ka mujal hakkama saamiseks tuleb toota ostjatele vajalikku kaupa ja osata see maha

müüa.

Eesti eeldused majanduse tugevdamiseks ja üldiseks jõukuse kasvuks on täna paremad kui kunagi varem. Enam ei saa me kurta, et me ei kuulu ühte või teise “klubisse”; et me ei oma informatsiooni või “kohta otsustajate laua taga”.

Alates 1. jaanuarist oleme täieõiguslikud liikmed kõigis meie heaolu mõjutavates kooslustes, sealhulgas ka europiirkonnas ja OECD-s.

Kõik edasine sõltub meist endist, mitte kellegi teiste suvast.

Ka inimeste ootused on muutunud. Viimase 20 aasta jooksul ei olegi vist Eestis olnud aega, kus ühtaegu napib nii ülemäärast masendust kui ka asjatut eufooriat.

Jätkem see enestele meelde, sest see aitab näha olukorda ilma liialdusteta. Püüdkem ka tulevikus alati elu näha sellisena nagu see on.

Sedasama soovin ka valitsuse majanduspoliitikale – kainet ja selget vaadet tulevikku. Sest euroalaga ühinemine on mõne kuu pärast minevik, ning ees ootavad uued ja mitte tingimata lihtsamad ülesanded, kuigi pean tunnustama, et eurokriteeriumite täitmine polnud lihtne ülesanne ja selle eest peame valitsust tunnustama.

Mu daamid ja härrad.

On veel üks teema, millela pole ma seni läbi saanud ühelgi varasemal ettevõtlusüritusel. Selleks on meie kaasaegse majandusajaloo üks kõige põletavam probleem, ehk küsimus tootlikkusest. Küsimus investeringutest tootearendusse, uutesse tehnoloogiatesse, arendustegevusse ja teadusesse.

Me ju teame, et pelgad kasvunumbrid ei sisalda kunagi kogu tööde majanduse seisukohta.

Alles siis, kui suudame oma konkurentidest kiiremini kasvatada tootlikkust, oma kaupa edukalt müüa ja seeläbi oma turuosa suurendada; alles siis saame öelda, et kriisi õppetundidest on ka midagi kasu olnud.

Ka väikese avatud majanduse korral ei sõltu mitte kõik välismaailmast. Sealt võib tulla küll üldine suund, kuid see, et kas meie enda majandus tõuseb – või langeb – rohkem kui meie partneritel, on meie endi teha.

Suutmatus muutunud olukorrale adekvaatselt reageerida ja ellu kutsuda muutusi riigi poliitika ja ettevõtete suhtumises tähendab ikkagi elamist homse arvel. Ka siis, kui see ei tugine suurele välisraha sissevoolule.

Seetõttu eeldan ka, et tänased ettevõtluse auhinnad lähevad “seinast seinale” – nii suurtele eksportivatele ettevõtetele, kui ka väikestele siseturul tegutsevatele firmadele. Sest tuleviku jaoks on neid kõiki vaja.

Lõpetuseks soovin ettevõtjatele jõudu, ja kindlasti häid ideid tuleviku jaoks. Ja nagu ka varem öeldud – teist kõigist sõltub, milline on Eesti majandus aasta pärast ja kümne aasta pärast.

Täna tähelepanu eest. Soovin kõigile pidutuju ning põnevat auhindade ootust.